

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΕΤΤ

Η Καινοτομία στο Ευρυζωνικό διαδίκτυο Ο ρόλος της Κοινωνίας των Πολιτών

Βασικό συνθετικό στοιχείο και παράλληλα ζητούμενο για τη Δημοκρατία αποτελεί η **εμπειδωμένη σχέση, η επικοινωνία και αλληλεπίδραση** μεταξύ των εμπλεκομένων στην κοινωνική και πολιτική διεργασία (για παράδειγμα μεταξύ πολιτών και πολιτείας). Η ποιότητα και το βάθος αυτής της επικοινωνίας καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα και το βάθος της δημοκρατίας.

Η Έκρηξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας και οι παράλληλες κοινωνικές, πολιτικές, εκπαιδευτικές και οικονομικές μεταβολές, δημιούργησαν ένα νέο περιβάλλον, που επιτρέπει ένα νέο είδος αλληλεπίδρασης, μέσα από νέες τεχνολογίες οι οποίες όσο πιο γρήγορα εξελίσσονται τόσο περισσότερο επιτρέπουν σε πρόσωπα, ομάδες και μέλη της παγκόσμιας κοινωνίας των πολιτών να διασυνδεθούν και να αλληλεπιδράσουν, με τρόπο που πολύ εύγλωττα περιγράφουν οι Αμερικανοί: for Anyone, Anywhere, at Anytime. Θα έλεγε κανείς πως έτσι διευκολύνεται ο εκδημοκρατισμός της κοινωνίας και της πολιτικής, δεδομένου ότι ενισχύεται ο πολίτης ο οποίος βελτιώνει τις δυνατότητες και την ποιότητα της πρόσβασής του στην παραγωγή, διαχείριση και αξιοποίηση της πληροφορίας, και της συμμετοχής του στα κοινά.

Συγχρόνως τα τελευταία χρόνια, σημαντικές αλλαγές και ανακατατάξεις στο κοινωνικό επίπεδο έχουν επηρεάσει την μοντέρνα πολιτική στις σύγχρονες δημοκρατίες. Είναι αλήθεια πως η εμφάνιση νέων μορφών συγκέντρωσης και διάδοσης της πληροφορίας συμβαδίζει με νέες πολιτισμικές πρακτικές, καθώς και πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές. Άραγε θα πρέπει να φανταστούμε και να προβλέψουμε νέες πολιτισμικές, κοινωνικές ή πολιτικές πρακτικές σε σχέση με το ευρυζωνικό διαδίκτυο, προνομιακό χώρο επικοινωνίας και δημιουργίας, που έρχεται να σηματοδοτήσει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης που θα ανταποκρίνονται στις σύγχρονες κοινωνικές αλλαγές και στις νέες ανάγκες που αυτές δημιουργούν.

Σ' αυτό το νέο περιβάλλον η μόνη ένσταση για τη σωστή λειτουργία της δημοκρατίας, θα μπορούσε να είναι η **ενδεχόμενη δημιουργία νέων ανισοτήτων** μεταξύ των τεχνολογικά αλφαριθμητισμένων και εκείνων που δεν είναι, μεταξύ εκείνων που έχουν καλύτερες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις πρόσβασης στα νέα μέσα και εκείνων που δεν έχουν.

Είναι σημαντικό, για να μην οδηγηθούμε σε ένα διαφορετικό «**έλλειμμα δημοκρατίας**» οι αντίστοιχες πολιτικές εμπέδωσής των νέων τεχνολογικών δεδομένων (οι οποίες έχουν τόσο αλματώδεις ρυθμούς που κυριολεκτικά συμπαρασύρουν τις εξελίξεις στην καθημερινότητά μας) να είναι βαθιά δημοκρατικές και να στηρίζουν την ποιοτική συμμετοχή των όλων των πολιτών σε αυτό το νέο, διαφορετικό περιβάλλον που στηρίζεται στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της

Επικοινωνίας . Η ύπαρξη ενεργών πολιτών αύριο, απαιτεί εκπαίδευση ενεργών μαθητών σήμερα οι οποίοι δομούν τη δική τους πορεία προς τη γνώση.

Εδώ διαφαίνεται :

- **η σπουδαιότητα του ρόλου της εκπαίδευσης** που αξιοποιεί τις δυνατότητες των ΤΠΕ και μετασχηματίζει το συμβατικό μοντέλο μεταβίβασης της γνώσης, σε ένα πιο ανοιχτό, συνεργατικό, διαλογικό και συμμετοχικό πλαίσιο μάθησης.

- **η αξία της δυνατότητας πρόσβασης** όλων των πολιτών στα δεδομένα και μετα-δεδομένα (ο τρόπος και το κόστος), έτσι ώστε να μπορούν να εκφράσουν τη δική τους δημιουργικότητα και παραγωγή.

Εδώ κανονικά θα πρέπει να σταθούμε στον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, σε αυτό το νέο περιβάλλον. Όμως οι προλαλήσαντες έχουν ήδη ιδιαίτερα επιτυχημένα αναλύσει το θέμα.

Θα περιοριστούμε στον ρόλο της Καμπάνιας των 800 ΜΚΟ για τη Συνταγματική αναβάθμιση της Κοινωνίας των Πολιτών, μια πρωτοβουλία, ένας χώρος διαρκούς διαβούλευσης των οργανώσεων που συμμετέχουν, η οποία ξεκίνησε πριν 2 χρόνια και συνεχίζει να αγωνίζεται/ μάχεται/ δραστηριοποιείται στην κατεύθυνση της αναγνώρισης, αναβάθμισης και κατοχύρωσης του ρόλου της Κοινωνίας των Πολιτών στη χώρα μας.

Η Καμπάνια με τρόπο **μεθοδικό και συνεργατικό** επικεντρώνει τις δράσεις της τόσο σε θεσμικό επίπεδο, όσο και στην καλλιέργεια ενός διαλόγου με την πολιτεία, φορείς, οργανισμούς και ανεξάρτητες αρχές. Γι' αυτό και λειτουργεί επιτροπές διαβούλευσης με την ΚΕΔΚΕ, ΕΝΑΕ, ΟΚΕ, ΕΛΟΤ, Υπουργεία όπως το Υπ. Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ανεξάρτητες Αρχές όπως η ΕΕΤΤ, .

Η ΕΕΤΤ με πρόσκληση προς την Καμπάνια έλαβε μια σημαντική πρωτοβουλία διερεύνησης τρόπων συνεργασίας με οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στο ευρύ θεματικό πεδίο δράσεων στο οποίο η ίδια δραστηριοποιείται. Η ΕΕΤΤ και η Καμπάνια θεωρούν το Διαδίκτυο ως βασική υποδομή ανάπτυξης της χώρας.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΕΕΤΤ λειτούργησε, ΤΟ 2007 επιτροπές διαβούλευσης για την Ευρυζωνικότητα όπου συμμετείχαν και οργανώσεις της Καμπάνιας.

Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω συνεργασίας αναζητήσαμε τρόπους εμβάθυνσης της μεταξύ μας διαβούλευσης και αυτή τη στιγμή συζητάμε τα ενδεχόμενα και τις μεθόδους της δημιουργίας ενός θεσμού μόνιμης διαβούλευσης.

Η θεσμική προώθηση της συνεργασίας Κράτους – ΜΚΟ γνωρίζει διαφορετικές μορφές, από τις ad hoc συνεργασίες (λ.χ. το Μητρώο ΜΚΟ για την σύμπραξη σε θέματα Ρομα – Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Συνηγόρου του Πολίτη), έως τις

διαρκείς πλατφόρμες και την πρόθεση παροχής υλικοτεχνικής υποδομής (υπουργείο Υγείας).

Οι ανεξάρτητες οργανώσεις που συμμετέχουμε σ' αυτή τη διαβούλευση, αποτελούμε εμείς οι ίδιες ένα χώρο διαρκούς διαβούλευσης και προβληματισμού σε ζητήματα που εγείρονται από τις ΤΠΕ και την Ευρυζωνικότητα ζητήματα που μας απασχολούν. Εμπνεόμαστε και δεσμευόμαστε κοινές αρχές και αξίες. Επιτρέψτε μου να σας τις παρουσιάσω εν συντομία εδώ.

Πιστεύουμε πώς όπως ανέφερα και στην αρχή

η εμβάθυνση της δημοκρατίας στηρίζεται στην εμπεδωμένη σχέση, επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων στην κοινωνική και πολιτική διεργασία και ότι

το διαδίκτυο είναι ένας πολυμορφικός χώρος συνάντησης, πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημιουργίας διαφορετικών ατόμων και κοινωνικών ομάδων που αλληλεπιδρούν επηρεάζοντας τη διαμόρφωση δικτύων και τεχνολογιών και το καθιστούν χώρο δημοκρατίας

επομένως

η ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί καθοριστική παράμετρο ελευθερίας της έκφρασης και της διακίνησης ιδεών που αποτελούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα

οι δημόσιες επενδύσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν την επιστροφή της επένδυσης στο κοινωνικό σύνολο μέσα από τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ανοιχτών και εύχρηστων υπηρεσιών και προϊόντων για κάθε άτομο και κάθε κοινωνική ομάδα

οι ψηφιακοί πόροι πάνω στους οποίους χτίζεται η συμμετοχή αλλάζουν τον τρόπο που εξελίσσεται η κοινωνία μας. Η αλλαγή αυτή πρέπει να ωθεί όλους μας σε επιλογές ανοικτές, διαφανείς και συμμετοχικές.

η Ευρυζωνικότητα¹ και η ελεύθερη πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία αποτελούν παράγοντες στρατηγικής σημασίας για την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Συνεργαζόμαστε για

την εξασφάλιση ισότιμης και προσιτής πρόσβασης στο ψηφιακό περιεχόμενο καθώς και των βασικών ψηφιακών δικαιωμάτων και προστασίας των προσωπικών δεδομένων για όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από την ηλικία, τις γνώσεις, την

¹ Με τον όρο ευρυζωνικότητα εννοούμε το τεχνολογικό οικοσύστημα που περιλαμβάνει ενσύρματους και ασύρματους τρόπους γρήγορης πρόσβασης στο διαδίκτυο επιτρέποντας στους χρήστες του την αμφίδρομη δυνατότητα να βλέπουν και να αναρτούν περιεχόμενο καθώς και να χρησιμοποιούν ή να παρέχουν υπηρεσίες.

κοινωνική και οικονομική τους κατάσταση, τα ιδιαίτερα πολιτισμικά ή άλλα τους χαρακτηριστικά

να είναι η δημόσια πληροφορία και η γνώση που παράγεται ανοιχτή και προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής λογισμικού

την ανάπτυξη των κατάλληλων υποδομών όσο και τη συνεχή εκπαίδευση ατόμων και κοινωνικών ομάδων στις νέες τεχνολογίες και την ανάπτυξη δεξιοτήτων

εκπαίδευση και συνεχή ενημέρωση, που ενισχύουν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία και μπορούν να καθιστούν την ύπαρξη ελεγκτικών μηχανισμών μη αναγκαία.

Κίνητρά μας αποτελούν

η ανάδειξη του κοινωνικού χαρακτήρα των δικτύων και τεχνολογιών που προωθούν την κοινωνική ένταξη, την ενεργοποίηση του ατόμου και τη συμμετοχή στα κοινά

η διαφανής συνεργασία και δικτύωση με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη του χώρου στον οποίο δραστηριοποιούμαστε, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και υποστηρίζοντας δράσεις οι οποίες υπηρετούν τις αρχές και τις αξίες μας.

η διατήρηση της ελεύθερης βούλησής μας και της ανεξαρτησίας των απόψεών μας, η διαφανής λειτουργία μας και η υπεύθυνη κριτική στάση μας

Με άλλα λόγια για μας, η ψηφιακή τεχνολογία αποτελεί ένα κοινωνικό αγαθό.

Η παραδοχή αυτή δίνει κατά τη γνώμη μας το σωστό πρίσμα στις έννοιες ανοιχτές τεχνολογίες, συμμετρική πρόσβαση, συνολική κοινωνική ωφέλεια, ελευθερία, έλεγχος, δημοκρατία, συμμετοχή, γνώση. Η τεχνολογία αποτελεί ένα πολυμορφικό ΜΕΣΟ και όχι μόνο εργαλείο.

Εδώ διαφαίνεται και η σημασία της υιοθέτησης «ανοιχτής» πληροφορίας (η υιοθέτηση ανοιχτού λογισμικού για όλα τα δημόσια έγγραφα), οι ανοιχτές υποδομές (φτηνό bandwidth, κατάλληλες υποδομές, ποιότητα), η σημασία της παραγωγής περιεχομένου, η εκπαίδευση- επιμόρφωση.

Οι πολίτες του σήμερα και του αύριο θα πρέπει όχι απλά να χρησιμοποιούν την τεχνολογία, αλλά θα πρέπει να ξέρουν να την αξιοποιήσουν για να πετύχουν ένα πιο σύνθετο πνευματικό έργο: Να επιλέγουν και να αιτιολογούν, να αμφισβητούν, να αναζητούν και να ανακαλύπτουν, να εργάζονται, να πραγματώνουν ηθικές αξίες, να ενεργούν δημοκρατικά και κριτικά σκεπτόμενοι, να δημιουργούν και να παράγουν

πνευματικό έργο μαζί με άλλους, μέσα από νέες μορφές συλλογικότητας μπροστά στις οποίες μας φέρνει το ευρυζωνικό διαδίκτυο.

Και αυτή η εικόνα δείχνει πως τίποτα πια δεν θα είναι το ίδιο... (εικόνα το παιδί μπροστά στο One Laptop Per Child)